

DATUM 2021-10-26

TJÄNSTESKRIVELSE

Kommunledningsförvaltningen

TJÄNSTESTÄLLE

Utrednings- och strategiavdelningen

Till Kommunstyrelsens Arbetsutskott

HANDLÄGGARE

Frida Vidén

DIARIENR

KS/2021:97

ÄRENDE

Remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (DS 2021:27)

Svar på remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (DS 2021:27)**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

att godkänna förslag till yttrande över departementsskrivelsen *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (SD 2021:97)* och överlämna det till Arbetsmarknadsdepartementet.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsdepartementet har skickat departementsskrivelsen *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)* på remiss till Flens kommun 13 september 2021. Remissvaret ska vara Arbetsmarknadsdepartementet tillhanda senast 12 november 2021.

Departementsskrivelsen beskriver rollfördelningen och samverkan mellan Arbetsförmedlingen och upphandlade leverantör, men förtydligar inte kommunens roll i relation till den tidigare utredningen *kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)*. Reformeringen av Arbetsförmedlingen och den arbetsmarknadspolitiska verksamheten innebär att begrepp behöver anpassas i nedanstående lagrum för att skyddet för enskildas integritet ska kunna upprätthållas. För att ett effektivt informationsutbyte ska kunna ske krävs vissa lagändringar. Denna promemoria innehåller förslag till sådana lagändringar. De lagar som berörs av förslag till lag om ändring i remissen i Ds 2021:27 är lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2022.

Skrivelsen innehåller vissa lagförslag och förslag på inriktning för att nå målet med arbetsmarknadspolitiken och att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Förslagen i skrivelsen syftar till att uppnå en arbetsmarknadspolitisk verksamhet som genom effektivare stöd bidrar till att arbetssökande ska komma i arbete och möjliggöra för fler arbetsgivare att hitta rätt kompetens.

Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av fristående aktörer. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, ska införas och anskaffas från leverantörer med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet. Kvalitet och kontroll ska vara styrande för ett nytt system med förmedlingsinsatser.

I den reformerade verksamheten ska det fortsatt finnas en bredd av andra arbetsmarknadspolitiska insatser som utförs av fristående aktörer, till exempel leverantörer, kommuner, arbetsgivare och idéburna aktörer, eller i Arbetsförmedlingens egen regi, liksom insatser som bedrivs i samverkan. För att såväl Arbetsförmedlingen som leverantörerna ska kunna fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt när leverantörer i större utsträckning utför arbetsmarknadspolitiska insatser, behöver utbytet av information mellan Arbetsförmedlingen och leverantören kunna ske mer effektivt.

Målgruppen för förmedlingsinsatserna ska vara bred och omfatta korttidsarbetslösa som löper risk för långtidsarbetslöshet, arbetslösa som har varit inskrivna en längre tid, deltagare i etableringsprogrammet och för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. En anvisning till en förmedlingsinsats ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad av Arbetsförmedlingen.

Flens kommuns synpunkter

Gällande lagändringen av offentlighets- och sekretesslagen ställer sig Flens kommun positiv till lagändringen för att skapa en effektivare samverkan och planering för den enskilde. En önskvärd beaktning är möjlig lagändring som även innefattar kommunerna. Redan idag finns det utvecklingsområden kring hur informationsutbyte hanteras mellan olika myndigheter. Med leverantörer av förmedlingsinsatser innebär det ytterligare en samverkanspart, men där kommunen kan bli beroende av Arbetsförmedlingen som mellanhand vid handläggning och handläggningsskedjan riskerar att blir längre än vad den är idag.

Departementsskrivelsen beskriver rollfördelningen och samverkan mellan Arbetsförmedlingen och privata leverantörer, men förtydligar inte kommunens roll i relation till den tidigare utredningen *kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)*. Kommunen har en central betydelse för arbetsmarknadspolitiken, men kommunens roll är fortsatt otydlig

Flens kommun har haft ett högt mottagande och en hög arbetslöshet under många år där en stor andel av de arbets sökande har en låg utbildningsbakgrund och ett stort behov av stöd i sin väg mot egen försörjning.

Både i föreliggande departementsskrivelse och i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för både år 2020 och 2021, ”som beskriver hur myndigheten ska arbeta och hur mycket pengar den kan använda utifrån regeringens beslut”, står det att Arbetsförmedlingen ska säkerställa sin närvaro och en likvärdig service, en operativ samverkan med kommuner i individärenden samt tydligt definierade och väl fungerande kontaktvägar i varje kommun, säkerställa strategisk samverkan med kommunerna och andra aktörer, samt främja lokala projekt i samverkan. Flens kommun upplever en omvänd effekt. Arbetsförmedlingen valde att lägga ner sitt förmedlingskontor i Flen under 2019 vilket påverkat invånarnas möjlighet till stöd och service negativt och det saknas även en lokal överenskommelse med anledning av att Arbetsförmedlingen ville invänta på denna skrivelse. Förhoppningen är nu att överenskommelsen kan komma till stånd innan årsskiftet.

För att den framtida samverkan mellan Arbetsförmedlingen, leverantörer och kommunen ska fungera är det av stor vikt att Arbetsförmedlingen, som huvudansvarig för samverkan, sätter strukturen. Det krävs en tydlig rollfördelning och ett förtydligande av innebörden av Arbetsförmedlingens lokala närvaro.

I Flens kommun beviljas försörjningsstöd till stor del utifrån arbetslöshet. Många av dessa individer har inte kvalificerat sig till socialförsäkringssystemen och har inte omfattats av Arbetsförmedlingens insatser. Kommunen har därför utfört omfattande insatser, via socialtjänsten, för att stötta arbetslösa invånare mot egen försörjning.

Som Flens kommun tidigare svarat i sitt remissvar gällande *kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)* kvarstår det faktum att kommunerna idag tar ett oproportionerligt stort ansvar för arbetslösheten trots att staten genom Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och för att säkerställa ändamålsenlig samverkan med kommunerna genom lokal närvaro. Det är positivt att Flens kommun nu kan se att fler individer som tidigare inte kvalificerat sig och saknat insatser från Arbetsförmedlingen nu anvisas till KROM, vilken kan leda till en positiv följd effekt av ett minskat behovet av ekonomiskt bistånd på lång sikt.

Antalet anvisningar i sig kan inte ses som ett resultat, utan det är antalet individer som kommer ut i sysselsättning genom förmedlingsinsatserna som kommer att få visa om insatserna ger resultat. För att förmedlingsinsatserna ska lyckas förutsätter det att kvalitet och kontroll är styrande för det nya systemet. Arbetsförmedlingens roll som kontrollmyndighet blir därmed avgörande.

Sammanfattningsvis ställer sig Flens kommun positiva till de lagförslag som presenteras i skrivelsen, men beklagar att det fortsatt finns en betydande otydlighet i kommunernas roll i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Sara Molander
Utrednings- och strategichef

Frida Vidén
Arbetsmarknadsstrateg

Beslutet skickas till:
Arbetsmarknadsdepartementet,
Akt

Kommunstyrelsens AU

Sammanträdesdatum

2021-11-08

§ 111

KS/2021:97

032

Svar på remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att godkänna förslag till yttrande över departementsskrivelsen *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (SD 20221:97)* och överlämna det till Arbetsmarknadsdepartementet,

att lägga till i sista stycket sidan 2 att ett förtydligande behöver göras för hur organiseringen av arbetsförmedlingen och det justerade uppdraget ska ta tillvara på den erfarenhet och kunskap som kommunerna har av samverkan kring målgruppen med komplexa behov samt,

att det fjärde stycket på sidan 3 poängterar att det är otydligt kring arbetet med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och vilka samarbetspartners som ska ansvara för denna grupp.

Bakgrund

Arbetsmarknadsdepartementet har skickat departementsskrivelsen *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)* på remiss till Flens kommun 13 september 2021. Remissvaret ska vara Arbetsmarknadsdepartementet tillhanda senast 12 november 2021.

Departementsskrivelsen beskriver rollfördelningen och samverkan mellan Arbetsförmedlingen och upphandlade leverantör, men förtydligar inte kommunens roll i relation till den tidigare utredningen *kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)*. Reformeringen av Arbetsförmedlingen och den arbetsmarknadspolitiska verksamheten innebär att begrepp behöver anpassas i nedanstående lagrum för att skyddet för enskildas integritet ska kunna upprätthållas. För att ett effektivt informationsutbyte ska kunna ske krävs vissa lagändringar. Denna promemoria innehåller förslag till sådana lagändringar. De lagar som berörs av förslag till lag om ändring i remissen i Ds 2021:27 är lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2022.

Skrivelsen innehåller vissa lagförslag och förslag på inriktning för att nå målet med arbetsmarknadspolitiken och att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Förslagen i skrivelsen syftar till att uppnå en arbetsmarknadspolitisk verksamhet som genom effektivare stöd bidrar till att arbetssökande ska komma i arbete och möjliggöra för fler arbetsgivare att hitta rätt kompetens.

Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av fristående aktörer. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, ska införas och anskaffas från leverantörer med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet. Kvalitet och kontroll ska vara styrande för ett nytt system med förmedlingsinsatser

I den reformerade verksamheten ska det fortsatt finnas en bredd av andra arbetsmarknadspolitiska insatser som utförs av fristående aktörer, till exempel leverantörer, kommuner, arbetsgivare och idéburna aktörer, eller i Arbetsförmedlingens egen regi, liksom insatser som bedrivs i samverkan. För att såväl Arbetsförmedlingen som leverantörerna ska kunna fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt när leverantörer i större utsträckning utför arbetsmarknadspolitiska insatser, behöver utbytet av information mellan Arbetsförmedlingen och leverantören kunna ske mer effektivt.

Målgruppen för förmedlingsinsatserna ska vara bred och omfatta korttidsarbetslösa som löper risk för långtidsarbetslöshet, arbetslösa som har varit inskrivna en längre tid, deltagare i etableringsprogrammet och för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. En anvisning till en förmedlingsinsats ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad av Arbetsförmedlingen.

Yttrande

Gällande lagändringen av offentlighets- och sekretesslagen ställer sig Flens kommun positiv till lagändringen för att skapa en effektivare samverkan och planering för den enskilde. En önskvärd beaktning är möjlig lagändring som även innefattar kommunerna. Redan idag finns det utvecklingsområden kring hur informationsutbyte hanteras mellan olika myndigheter. Med leverantörer av förmedlingsinsatser innebär det ytterligare en samverkanspart, men där kommunen kan bli beroende av Arbetsförmedlingen som mellanhand vid handläggning och handläggningsskedjan riskerar att blir längre än vad den är idag.

Departementsskrivelsen beskriver rollfördelningen och samverkan mellan Arbetsförmedlingen och privata leverantörer, men förtydligar inte kommunens roll i relation till den tidigare utredningen *kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)*. Kommunen har en central betydelse för arbetsmarknadspolitiken, men kommunens roll är fortsatt otydlig.

Flens kommun har haft ett högt mottagande och en hög arbetslöshet under många år där en stor andel av de arbetssökande har en låg utbildningsbakgrund och ett stort behov av stöd i sin väg mot egen försörjning.

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsens AU

2021-11-08

Både i föreliggande departementsskrivelse och i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för både år 2020 och 2021, ”som beskriver hur myndigheten ska arbeta och hur mycket pengar den kan använda utifrån regeringens beslut”, står det att Arbetsförmedlingen ska säkerställa sin närvaro och en likvärdig service, en operativ samverkan med kommuner i individärenden samt tydligt definierade och väl fungerande kontaktvägar i varje kommun, säkerställa strategisk samverkan med kommunerna och andra aktörer, samt främja lokala projekt i samverkan. Flens kommun upplever en omvänd effekt. Arbetsförmedlingen valde att lägga ner sitt förmedlingskontor i Flen under 2019 vilket påverkat invånarnas möjlighet till stöd och service negativt och det saknas även en lokal överenskommelse med anledning av att Arbetsförmedlingen ville invänta på denna skrivelse. Förhoppningen är nu att överenskommelsen kan komma till stånd innan årsskiftet.

För att den framtida samverkan mellan Arbetsförmedlingen, leverantörer och kommunen ska fungera är det av stor vikt att Arbetsförmedlingen, som huvudansvarig för samverkan, sätter strukturen. Det krävs en tydlig rollfördelning och ett förtydligande av innebörden av Arbetsförmedlingens lokala närvaro.

I Flens kommun beviljas försörjningsstöd till stor del utifrån arbetslöshet. Många av dessa individer har inte kvalificerat sig till socialförsäkringssystemen och har inte omfattats av Arbetsförmedlingens insatser. Kommunen har därför utfört omfattande insatser, via socialtjänsten, för att stötta arbetslösa invånare mot egen försörjning.

Som Flens kommun tidigare svarat i sitt remissvar gällande *kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)* kvarstår det faktum att kommunerna idag tar ett oproportionerligt stort ansvar för arbetslösheten trots att staten genom Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och för att säkerställa ändamålsenlig samverkan med kommunerna genom lokal närvaro. Det är positivt att Flens kommun nu kan se att fler individer som tidigare inte kvalificerat sig och saknat insatser från Arbetsförmedlingen nu anvisas till KROM, vilken kan leda till en positiv följd effekt av ett minskat behovet av ekonomiskt bistånd på lång sikt.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens AU

Sammanträdesdatum

2021-11-08

Antalet anvisningar i sig kan inte ses som ett resultat, utan det är antalet individer som kommer ut i sysselsättning genom förmedlingsinsatserna som kommer att få visa om insatserna ger resultat. För att förmedlingsinsatserna ska lyckas förutsätter det att kvalitet och kontroll är styrande för det nya systemet. Arbetsförmedlingens roll som kontrollmyndighet blir därmed avgörande.

Sammanfattningsvis ställer sig Flens kommun positiva till de lagförslag som presenteras i skrivelsen, men beklagar att det fortsatt finns en betydande otydlighet i kommunernas roll i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att godkänna förslag till yttrande över departementsskrivelsen *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet* (SD 20221:97) och överlämna det till Arbetsmarknadsdepartementet.

Yrkanden

Emma Dahlin (M) yrkar tillägg i sista stycket sidan 2 att ett förtydligande behöver göras för hur organiseringen av arbetsförmedlingen och det justerade uppdraget ska ta tillvara på den erfarenhet och kunskap som kommunerna har av samverkan kring målgruppen med komplexa behov.

Emma Dahlin (M) yrkar tillägg i fjärde stycket på sidan 3 att det är otydligt kring arbetet med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och vilka samarbetspartners som ska ansvara för denna grupp.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det förutom förvaltningens förslag finns två tilläggsyrkanden.

Vid ställd proposition på förvaltningens förslag finner ordföranden att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att bifalla detsamma.

Kommunstyrelsens AU

Sammanträdesdatum

2021-11-08

Vid ställd proposition på Emma Dahlins (M) tilläggsyrkande i det sista stycket på sidan 2 finner ordföranden att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att bifalla detsamma.

Vid ställd proposition på Emma Dahlins (M) tilläggsyrkande i det fjärde stycket på sidan 3 finner ordföranden att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att bifalla detsamma.

Skickas till:
Arbetsmarknadsdepartementet
Akt

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

